

CUPRINS

<i>Cuvânt-înainte</i>	9
1. Despre finanțele publice	11
1.1. Scurt istoric al finanțelor publice	11
1.2. Conceptul de <i>finanțe publice</i>	14
1.3. Obiectul de studiu	17
1.4. Corelații ale finanțelor cu alte discipline	18
1.5. Structura finanțelor publice	19
2. Conținutul economic, rolul și funcțiile finanțelor	21
2.1. Conținutul economic	21
2.2. Rolul finanțelor	22
2.3. Funcțiile finanțelor	23
2.3.1. Funcția de repartiție	23
2.3.2. Funcția de control	25
3. Mecanismul financiar	28
3.1. Mecanismul financiar ca sistem	28
3.2. Sistemul financiar	30
3.3. Pârghii economico-financiare	31
3.4. Planificarea financiară	33
3.5. Organe cu atribuții și răspunderi în domeniul finanțelor publice	33
3.6. Norme juridice privind finanțele	34
4. Cheltuielile publice	37
4.1. Sistemul cheltuielilor publice	38
4.1.1. Conținutul cheltuielilor publice	38
4.1.2. Clasificarea cheltuielilor publice	40
4.1.3. Nivelul, structura și dinamica cheltuielilor publice	44
4.1.3.1. Nivelul cheltuielilor publice	44
4.1.3.2. Structura cheltuielilor publice	44
4.1.3.3. Dinamica cheltuielilor publice	45
4.1.4. Factorii de influență ai creșterii cheltuielilor publice	46
4.2. Eficiența cheltuielilor publice	47
4.2.1. Semnificația eficienței cheltuielilor publice	47
4.2.2. Conceptul de <i>eficiență</i> a cheltuielilor publice	48
4.2.3. Teorii moderne privind eficiența cheltuielilor publice	49

4.3. Dimensionarea eficienței cheltuielilor publice pentru obiectivele și acțiunile economice	50
4.4. Cheltuielile publice pentru acțiuni social-culturale	52
4.5. Asigurările sociale	53
4.6. Asigurările sociale pentru sănătate	56
4.7. Cheltuielile publice pentru obiective și acțiuni economice, protecția mediului și cercetare-dezvoltare	58
4.8. Cheltuieli pentru servicii publice generale, ordine publică, apărare și siguranță națională	60
5. Sistemul resurselor financiare publice	63
5.1. Factorii ce influențează sistemul resurselor financiare publice	64
5.2. Tipologia resurselor financiare	65
5.3. Indicatori privind nivelul resurselor financiare	68
5.4. Structura veniturilor publice	69
5.5. Dinamica veniturilor publice	69
6. Impozitele – noțiuni generale	71
6.1. Despre impozite, taxe și contribuții	72
6.2. Componentele și tipologia impozitelor	74
6.2.1. Componentele impozitelor	74
6.2.2. Tipologia impozitelor	75
6.2.3. Lista impozitelor, taxelor și a altor venituri ale bugetelor locale	77
6.3. Metode de impozitare	80
6.3.1. Impunerea în sume fixe	80
6.3.2. Impozitarea în cote procentuale	81
6.4. Încasarea impozitelor	83
6.5. Dubla impunere juridică internațională	83
7. Impozitele directe	86
7.1. Impozitele reale	87
7.2. Impozitele personale	91
7.3. Impozitul pe profit	93
8. Impozitele indirecte	95
8.1. Taxa pe valoarea adăugată	96
8.2. Accizele sau taxele de consumație	98
8.3. Taxele vamale	103
8.3.1. Principiile de bază pentru aplicarea reglementărilor vamale	104
8.3.2. Tipologia taxelor vamale	104
8.3.3. Aspecte cu privire la vămuire	106
8.4. Monopolurile fiscale	107
8.5. Taxele de înregistrare și de timbru	108

9. Politica fiscală	110
9.1. Conceptul de <i>politică fiscală</i>	110
9.2. Politica fiscală în domeniul formării veniturilor publice	113
9.3. Politica fiscală în domeniul cheltuielilor publice	115
10. Presiunea și evaziunea fiscală	119
10.1. Presiunea fiscală	119
10.1.1. Conceptul de <i>presiune fiscală</i> și limitele sale	120
10.1.2. Factorii de influență ai presiunii fiscale	120
10.1.3. Niveluri la care se percepe presiunea fiscală	121
10.1.4. Efectele creșterii presiunii fiscale	122
10.2. Evaziunea/frauda fiscală	123
10.2.1. Conținutul conceptului de <i>evaziune/fraudă fiscală</i>	123
10.2.2. Cauzele evaziunii/fraudei fiscale	127
10.2.3. Fapte ce constituie infracțiuni de evaziune fiscală	127
10.2.4. Acțiuni de prevenire și combatere a evaziunii/fraudei fiscale	128
11. Creditul public	131
11.1. Conținutul, trăsăturile și tipologia creditului public	131
11.2. Rolul și importanța creditului public	134
11.3. Tehnica creditului public	136
11.3.1. Definierea creditului public din punct de vedere juridic	136
11.4. Operațiuni specifice creditului public	139
12. Datoria publică	142
12.1. Datoria publică internă	143
12.2. Datoria publică externă	144
12.2.1. Scopurile, instrumentele și proveniența datoriei publice externe	144
12.2.2. Tipologia datoriei publice externe	145
12.2.3. Formele datoriei publice externe și indicatorii de îndatorare	146
12.2.4. Factorii care influențează datoria publică externă ..	148
12.2.5. Măsurile destinate micșorării gradului de îndatorare externă	148
13. Sistemul bugetar	150
13.1. Despre sistemul bugetar	151
13.2. Tipologia și structura bugetului de stat	152
13.3. Principii bugetare	154
13.4. Metode privind dimensionarea veniturilor și cheltuielilor bugetare	157
14. Procesul bugetar	160
14.1. Etapele, trăsăturile și instituțiile cu atribuții în procesul bugetar	160

14.2. Elaborarea proiectului de buget	163
14.3. Aprobarea proiectului de buget	165
14.4. Execuția bugetară	166
14.5. Încheierea și aprobarea execuției bugetare	168
14.6. Controlul execuției bugetare	169
15. Echilibrul/deficitul bugetar	171
15.1. Echilibrul bugetar	171
15.2. Deficitul bugetar	173
15.2.1. Cauzele și efectele deficitului bugetar	173
15.2.2. Modalități de finanțare a deficitului bugetar	174
16. Trezoreria finanțelor publice	176
16.1. Conținutul conceptului de <i>trezorerie</i> și necesitatea sa	176
16.2. Funcțiile Trezoreriei finanțelor publice	179
16.3. Organizarea și funcționarea Trezoreriei finanțelor publice	180
17. Instituții financiare internaționale	183
17.1. Necesitatea și oportunitatea instituțiilor financiare internaționale	183
17.2. Instituții financiare internaționale	184
17.2.1. Banca Europeană de Investiții	184
17.2.2. Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare	185
17.2.3. Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare	185
17.2.4. Banca Mondială	186
17.2.5. Clubul de la Paris	187
17.2.6. Fondul Monetar Internațional	188
<i>Bibliografie</i>	191

CONCEPTE-CHEIE

1.

Diviziunea muncii; resurse bănești; constituirea și repartitia fondurilor financiare; prelevări de resurse financiare; flux economic; fluxuri bănești; fluxuri financiare; structura finanțelor publice; obiect de studiu al finanțelor publice; finanțe; finanțe publice; finanțe private.

2.

Bani; relații bănești; relații financiare; transfer de valoare; susținere financiară; redistribuirea veniturilor; influențarea proceselor economice; completarea resurselor financiare interne; funcție a finanțelor; repartitia; constituirea fondurilor; distribuirea fondurilor, controlul financiar; forme ale controlului financiar; organe specializate de control financiar; control financiar preventiv; control financiar operativ curent, control financiar posterior.

3.

Mecanism economic, mecanism financiar; sistem financiar; planuri financiare; instituții și organe financiare; pârghii economico-financiare; metode administrative; planificare financiară; bilanț financiar de sinteză; plan financiar public; organe ale democrației reprezentative; norme juridice privind finanțele.

4.

Cheltuieli publice; cheltuieli bugetare; cheltuieli publice totale; cheltuieli publice totale consolidate; cheltuieli curente; cheltuieli de capital; cheltuieli de transfer; cheltuieli definitive; cheltuieli temporare; cheltuieli virtuale; cheltuieli publice definitive; cheltuieli publice provizorii; cheltuieli publice speciale; cheltuieli publice globale; cheltuieli publice ordinare; cheltuieli reale; nivelul cheltuielilor publice; volumul cheltuielilor publice; structura cheltuielilor publice; dinamica cheltuielilor publice; eficiența cheltuielilor publice; cheltuieli publice pentru acțiuni social-culturale; cheltuieli publice pentru asigurări sociale de stat; cheltuieli publice pentru acțiuni social-culturale; cheltuieli publice pentru asigurări sociale de sănătate; cheltuieli publice pentru obiective și acțiuni economice, protecția

mediului și cercetare-dezvoltare; cheltuieli publice pentru servicii publice generale; cheltuieli publice pentru ordine publică, apărare și siguranță națională.

5.

Sistemul resurselor financiare publice; resurse financiare private; resurse financiare publice, resurse financiare mixte; venituri fiscale; resursele trezoreriei; emisiune de bani; resurse financiare ordinare; resurse financiare extraordinare; resurse financiare interne; resurse financiare externe; indicatori ai resurselor financiare.

6.

Impozit; taxă; contribuție; contraprestație; titlu nerambursabil; subiectul impozitului; suportatorul impozitului; obiectul impunerii; sursa impozitului; unitatea de impunere; cota impozitului; termenul de plată; impozit real; impozit personal; impozit direct; impozit indirect; impozit pe profit; impozit pe venit; impozit pe produs; impozit subiectiv; impozit de ordine; impozit de incidență; impunere în sume fixe; impunere în cote procentuale; dubla impunere juridică internațională.

7.

Impozit direct, impozit real, impozit pe clădiri, impozit pe terenuri, taxa asupra mijloacelor de transport, taxa pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor, taxa pentru folosirea mijloacelor de reclamă și publicitate, impozite personale, impozit pe venit, impozit pe profit.

8.

Impozit indirect, taxa pe valoarea adăugată, bază de impozitare, operațiuni impozabile, scutire de taxa pe valoarea adăugată, cota redusă a taxei pe valoarea adăugată, accize, taxe de consumație, plătitori de accize, taxe vamale, plătitori de taxe vamale, taxe vamale de export, taxe vamale de tranzit, taxe vamale de import, monopoluri fiscale, taxa de timbru și înregistrare.

9.

Politică; politică fiscală; instrumente ale politicii în domeniul economic; politica fiscală în domeniul formării veniturilor publice; metode de prelevare a veniturilor publice; politica fiscală în domeniul cheltuielilor publice, reglementarea fiscală.

10.

Presiune fiscală; evaziune fiscală; impunere fiscală; nivel de percepere a presiunii fiscale; efectele presiunii fiscale; risc de inflație; economie subterană; evaziune ilicită; evaziune legală; fraudă fiscală; infracțiuni de evaziune fiscală.

11.

Credit; credit public; subscriere publică; vânzare la bursă; credit comercial; credit pe termen scurt; credit pe termen mediu; credit pe termen lung; credit de trezorerie; credit de export; credit de documentare; credit de consum; credit intern; credit extern; credit de finanțare; credit de refinanțare; subscriitor; termen de rambursare; creanță; plasarea creditului public; conversiunea creditului public; amortizarea creditului public.

12.

Datorie; datorie publică; datorie publică internă; datorie publică externă; datorie publică de consum; datorie publică pentru mărfuri; datorie publică de producție; datorie publică de valori; titluri de stat; împrumuturi de stat; împrumuturi sindicalizate; împrumuturi directe; creditori oficiali; creditori privați; datorie brută; datorie netă; datorie totală; datorie medie pe locuitor; serviciul datoriei externe.

13.

Buget; buget de stat; sistem bugetar; buget privat; buget de venituri și cheltuieli; bugetul economiei naționale; buget funcțional; buget social; buget umbră; bugetul asigurărilor sociale de stat; bugetul fondurilor speciale; bugetul trezoreriei statului, bugetul instituțiilor publice; principii bugetare; bugete extraordinare; bugete anexă; bugete autonome; conturi speciale de trezorerie; metode de dimensionare a veniturilor și cheltuielilor bugetare.

14.

Proces bugetar; etapele procesului bugetar; elaborarea proiectului de buget; calendar bugetar; indicatori macroeconomici; scrisoare cadru; ordonatori principali de credite; raport anual la buget; aprobarea proiectului de buget; documentație tehnico-economică; execuție bugetară; angajament, lichidare; ordonanțare; urmărire; încheierea și aprobarea execuției bugetare; controlul execuției bugetare.

15.

Echilibru; echilibru bugetar; dezechilibru; dezechilibru bugetar; disponibilități bănești; finanțarea consumului; excedent de resurse financiare; valoare adăugată; politici financiare; politici monetare; deficit bugetar; deficit bugetar structural; deficit bugetar ciclic; emisiune monetară.

16.

Trezorerie; organism financiar; casier public; bancă a statului; etapa de expansiune, etapa de restrângere; etapa reconsiderării; etapa resorbției; operațiuni financiare și bănești; control fiscal; funcție a Trezoreriei; bugetul Trezoreriei.

REZUMATE

1.

Finanțele publice sunt rezultatul unui proces istoric, au o structură proprie, obiect de studiu bine definit și pot intra în corelație cu alte discipline științifice.

2.

Finanțele sunt o categorie economică ce are la bază relațiile bănești ce exprimă un transfer de valoare. Rolul finanțelor se manifestă pe multiple planuri datorită funcțiilor acestora.

3.

Mecanismul financiar reprezintă componentele de natură financiară ale mecanismului economic. Tocmai de aceea, mecanismul financiar are o structură complexă și cuprinde: sistemul financiar; pârghiile financiare utilizate de stat pentru influențarea activității economice; metodele administrative de conducere folosite în domeniul finanțelor; cadrul instituțional alcătuit din instituții și organe cu atribuții în domeniul finanțelor; cadrul juridic format din legi, hotărâri, ordonanțe și alte reglementări cu caracter normativ în domeniul finanțelor.

4.

Cheltuielile publice exprimă relații economico-sociale în formă bănească, care se manifestă între stat, pe de o parte, și persoane fizice și juridice, pe de altă parte, cu ocazia repartizării și utilizării resurselor financiare ale statului, în scopul îndeplinirii funcțiilor acestuia.

*Prin urmare, **cheltuielile publice conțin totalitatea cheltuielilor ce se efectuează de la:** bugetul statului; bugetele locale; bugetul asigurărilor de stat; fondurile proprii ale agenților economici cu capital de stat; instituții publice pentru: acțiuni social-culturale; dezvoltare economico-socială; organele statului; apărare națională; ordine publică; asigurarea suveranității și independenței naționale.*

5.

Resursele financiare, ca și resursele economice, au un caracter limitat comparativ cu nevoile. Acestea sunt influențate de o serie de factori obiectivi și subiectivi, se clasifică în raport cu anumite criterii specifice și sunt reprezentate de indicatori privind nivelul, structura și dinamica acestora.

6.

Impozitele și taxele sunt stabilite prin legislație, iar contribuțiile se stabilesc de către fiecare prestator de servicii. Impozitele au caracteristici bine determinate, sunt definite de elemente componente clare, au o tipologie agreată, se colectează prin diverse metode și se încasează în anumite condiții. Dubla impunere juridică internațională poate apărea doar în cazul impozitelor directe pe venit și avere.

7.

Impozitele directe se manifestă ca fiind acelea care sunt stabilite prin lege și obligă contribuabilul la plata acestora, indiferent dacă este persoană fizică sau juridică.

8.

Impozitele indirecte se datorează bugetului de stat, sunt stabilite în raport cu anumiți indicatori, denumiți bază de impozitare, se percep de la persoane fizice și juridice și au caracter obligatoriu.

9.

Politica fiscală reprezintă un mecanism economic prin care se influențează viața economică și socială; în acest context se înscriu metodele și instrumentele prin care statul (guvernul) obține sau cheltuiește resursele financiare publice, în baza unor reglementări fiscale.

10.

În orice sistem social economic conviețuiesc două elemente contradictorii – presiunea și evaziunea fiscală, ca modalități de răspuns la diverși stimuli. Presiunea fiscală este legată de impunerea fiscală, iar evaziunea fiscală de sustragerea de la plata impunerii. Fiecare dintre acestea au cauze și factori determinanți, precum și măsuri ce pot fi luate în vederea reducerii efectelor lor negative.

11.

Creditul public este o formă de credit bazată pe încrederea în solvabilitatea statului; acesta are un conținut, trăsături și o tipologie proprii. Creditul public își manifestă rolul și importanța pe multiple planuri. În scopul lansării unui credit public este necesar a se stabili elementele tehnice ale creditului public și operațiunile ocazionate de acesta.

12.

Datoria publică este ansamblul obligațiilor pe care statul și le asumă atunci când contractează împrumuturi interne sau/și externe în vederea finanțării economiei, când aceasta se confruntă cu deficite bugetare, cu insuficiența rezervelor valutare și alte fenomene de dezechilibru.

13.

Prin noțiunea de buget de stat se înțelege un instrument financiar care cuprinde veniturile mobilizate la dispoziția statului și repartizarea acestora pe categorii de cheltuieli. Sistemul bugetar diferă de la un stat la altul în raport de structura sa organizatorică, iar pentru îndeplinirea sarcinilor și obiectivelor se face apelul la diferite metode clasice sau moderne.

14.

Prin noțiunea de proces bugetar se înțelege ansamblul acțiunilor și măsurilor întreprinse de instituțiile competente ale statului în vederea concretizării politicii financiare aplicate de către Guvern pe parcursul unui an. Procesul bugetar are o durată în timp relativ mare și necesită un ansamblu de acțiuni și structuri angajate în elaborarea, aprobarea, execuția și controlul acestuia.

15.

Echilibrul ori dezechilibrul bugetar se manifestă la nivel macro-economic, reflectând starea de fapt a economiei unei țări. În scopul realizării echilibrului bugetar se folosesc politici financiare și monetare adecvate.

16.

Trezoreria este un concept și un organism financiar necesar, cu o structură organizatorică specifică, cu funcții și mecanisme proprii.

PROBLEME ȘI ÎNTREBĂRI DE AUTOEVALUARE

1.

1. Modul de manifestare a finanțelor în feudalism.
2. Modul de manifestare a finanțelor în sclavagism.
3. Modul de manifestare a finanțelor în socialism.
4. Caracterul istoric al finanțelor publice.
5. Definiția finanțelor.
6. Etape parcurse în evoluția finanțelor.
7. Obiectul de studiu al finanțelor.
8. Corelația finanțelor cu dreptul administrativ și constituțional.
9. Corelația finanțelor cu politicul.
10. Finanțele publice.
11. Finanțele private.

2.

1. Conținutul economic al finanțelor.
2. Rolul finanțelor.
3. Funcțiile finanțelor publice.
4. Participanții la constituirea fondurilor.
5. Forme de participare la constituirea fondurilor.
6. Destinațiile distribuirii fondurilor.
7. Redistribuirea fondurilor pe plan internațional.
8. Caracteristicile funcției de repartiție.
9. Domeniile cuprinse de funcția de control.
10. Aplicabilitatea funcției de control în raport de domeniu.
11. Forme ale controlului financiar.

3.

1. Ce cuprinde în structura sa mecanismul financiar?
2. Ce conține sistemul financiar ca sistem de relații economice?
3. Ce conține sistemul financiar ca sistem de fonduri financiare?
4. Ce conține sistemul financiar ca sistem de instituții și organe?
5. Care sunt scopurile urmărite prin aplicarea pârghiilor economico-financiare?
6. Ce metode administrative se folosesc în completarea pârghiilor economico-financiare?

7. În ce se concretizează planurile financiare publice?
8. Care sunt organele democrației reprezentative ale puterii centrale și locale de stat cu atribuții și răspunderi în domeniul finanțelor publice?
9. Care sunt compartimentele financiare specializate cu atribuții și răspunderi în domeniul finanțelor publice?
10. Care sunt problemele financiare care necesită o reglementare juridică?

4.

1. Ce înglobează cheltuielile publice?
2. Elemente de delimitare a cheltuielilor bugetare în cadrul cheltuielilor publice.
3. Clasificarea cheltuielilor publice.
4. Clasificarea cheltuielilor publice din punct de vedere economic.
5. Clasificarea cheltuielilor publice din punct de vedere funcțional.
6. Clasificarea cheltuielilor publice din punct de vedere financiar.
7. Clasificarea cheltuielilor publice după rolul lor în cadrul reproducției sociale.
8. Cheltuielile reale.
9. Cheltuielile economice.
10. Tipuri de clasificare a cheltuielilor publice în cadrul O.N.U.
11. Cheltuielile curente.
12. Calculul cheltuielilor totale efectuate de o firmă.
13. Nivelul cheltuielilor publice.
14. Dinamica cheltuielilor publice.
15. Factorii ce conduc la creșterea cheltuielilor publice.
16. Când se realizează eficiența cheltuielilor publice?
17. Momentul de realizare a eficienței cheltuielilor publice.
18. Eficiența cheltuielilor lui Pareto.
19. Teorii moderne privind eficiența cheltuielilor publice.
20. Structura cheltuielilor social-culturale.
21. Dimensionarea eficienței cheltuielilor publice după metoda analiză cost-eficacitate.
22. Principiile funcționării sistemului asigurărilor sociale.
23. Sursele de finanțare a cheltuielilor social culturale.
24. Ce cuprinde sistemul asigurărilor sociale?
25. Principiile de funcționare a asigurărilor sociale.
26. Principiile de funcționare a sistemului asigurărilor sociale de sănătate.

27. Cheltuielile pentru obiective și acțiuni economice.
28. Cheltuielile destinate protecției mediului.
29. Cheltuielile publice cu autoritățile.

5.

1. Ce includ resursele financiare publice?
2. Din ce sunt formate resursele financiare private?
3. Factorii care conduc la creșterea volumului resurselor financiare destinate cheltuielilor publice.
4. Gruparea resurselor financiare din punct de vedere al conținutului lor economic.
5. Clasificarea resurselor financiare prin prisma bugetului general consolidat.
6. Clasificarea resurselor financiare în funcție de ritmicitatea încasărilor la buget.
7. Clasificarea resurselor financiare în funcție de proveniență.
8. Indicatorii privind nivelul resurselor financiare.
9. Modificarea nominală și reală a veniturilor publice.
10. Indicatorii dinamicii veniturilor publice.

6.

1. Caracteristicile fundamentale ale impozitului.
2. Principiile pe care se bazează impozitele și taxele.
3. Ce este taxa?
4. Ce este contribuția?
5. Componentele impozitului.
6. Tipologia impozitului după criteriul trăsăturilor de fond și formă.
7. Ce se poate constata cu privire la metoda de impunere în sumă fixă?
8. Cum se poate efectua încasarea impozitului?
9. Cerințe ce stau la baza dublei impuneri juridice internaționale.
10. Cum se poate evita dubla impunere juridică internațională?

7.

1. Caracteristicile de bază ale impozitelor directe.
2. Ce intră în categoria impozitelor reale?
3. Despre taxa de folosire a mijloacelor de reclamă și publicitate.
4. Care sunt categoriile de venituri supuse impozitării?

5. Veniturile din activități independente și impozitarea lor.
6. Veniturile din salarii și impozitarea lor.
7. Veniturile din cedarea folosinței bunurilor și impozitarea lor.
8. Veniturile din premii și impozitarea lor.
9. Venitul anual global și impozitarea lui.
10. Care sunt categoriile de contribuabili obligate la plata impozitului pe profit?

8.

1. Caracteristicile impozitului indirect.
2. Scopul impozitelor indirecte.
3. Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească cumulativ operațiunile supuse taxei pe valoarea adăugată.
4. Elementele taxei pe valoarea adăugată.
5. Din ce este constituită baza de impozitare a taxei pe valoarea adăugată?
6. Cine sunt plătitorii taxei pe valoarea adăugată?
7. Care sunt produsele accizabile?
8. Cine sunt plătitorii de accize?
9. Principiile de bază pentru aplicarea taxelor vamale.
10. Caracteristicile specifice ale taxelor de înregistrare și de timbru.

9.

1. Politici adoptate în domeniul economic.
2. Elementele conținute de politica fiscală.
3. În ce se materializează în practică politica fiscală?
4. Ce trebuie să aibă în vedere politica fiscală în domeniul formării veniturilor?
5. Volumul veniturilor publice.
6. Metode de prelevare a veniturilor publice.
7. Repercusiunile politicii fiscale în domeniul formării veniturilor publice.
8. Scopurile politicii fiscale în domeniul cheltuielilor publice.
9. Instrumentele folosite în domeniul cheltuielilor publice.
10. Ce se stabilesc cu ajutorul reglementărilor fiscale?

10.

1. Conceptul de *presiune fiscală*.
2. Factorii de influență ai presiunii fiscale.
3. Niveluri la care se percepe presiunea fiscală.
4. Modul de percepere a presiunii fiscale la nivelul indivizilor.
5. Care sunt efectele creșterii presiunii fiscale?
6. Formele evaziunii fiscale.
7. Formele evaziunii fiscale legale.
8. Formele evaziunii fiscale ilicite.
9. Formele fraudei fiscale.
10. Cauzele evaziunii și fraudei fiscale.
11. Fapte ce constituie infracțiuni de evaziune fiscală.
12. Acțiuni de prevenire și combatere a evaziunii fiscale.

11.

1. Modalități de acordare a creditului.
2. Caracteristicile creditului public.
3. Tipologia creditului public.
4. Clasificarea creditului public după durata rambursărilor.
5. Clasificarea creditului public după destinația sa.
6. Considerentele pentru care statul apelează la creditul public.
7. Planurile în care se manifestă rolul creditului public.
8. Din ce se compune creditul public din punct de vedere juridic.
9. Modalități de plasare a creditului public.
10. Ce cuprinde amortizarea creditului public?

12.

1. Modul de manifestare a datoriei publice interne.
2. Instrumentele datoriei publice interne.
3. Modul de angajare a datoriei publice interne.
4. La ce conduce achitarea datoriei interne și plata dobânzilor către creditori?
5. Scopurile datoriei publice externe.
6. Instrumentele datoriei publice externe.
7. Tipologia creditelor externe din punct de vedere al creditorului.
8. Formele datoriei publice externe.
9. Indicatori de exprimare a gradului de îndatorare al unei țări.

10. Factorii care influențează datoria publică externă
11. Măsurile destinate micșorării gradului de îndatorare externă.

13.

1. Ce cuprinde sistemul bugetar?
2. Unghiurile din care poate fi abordat bugetul.
3. Trăsăturile specifice bugetului de stat.
4. Rolul bugetului de stat.
5. Tipuri de bugete.
6. Principii bugetare.
7. Explicați principiul unității bugetare.
8. Explicați principiul anualității.
9. Explicați principiul specializării bugetare.
10. Explicați principiul echilibrului bugetar.
11. Metode de dimensionare a veniturilor și cheltuielilor bugetare.

14.

1. Etapele procesului bugetar.
2. Trăsăturile procesului bugetar.
3. Instituțiile cu atribuții în procesul bugetar.
4. Rolul instituțiilor cu atribuții în procesul bugetar.
5. Pe ce bază se elaborează proiectul legilor bugetare anuale și ale bugetelor?
6. Etapele calendarului bugetar.
7. Modul de aprobarea al bugetelor.
8. Principii ale execuției bugetare.
9. Care sunt fazele execuției părții de venituri?
10. Principii ale încheierii execuției bugetare.
11. Controlul execuției bugetare.

15.

1. Caracteristicile echilibrului bugetar.
2. Criterii de clasificare a resurselor financiare destinate bugetului.
3. Clasificarea după criteriul economic.
4. Clasificarea după locul la care se constituie și utilizează resursele financiare.
5. Tipologia deficitului bugetar.

6. Cauzele care determină apariția deficitului bugetar.
7. Efectele deficitului bugetar.
8. Modalități de finanțare a deficitului bugetar.
9. Emisiunea monetară.
10. Creditul public în deficitul bugetar.

16.

1. Care sunt etapele evoluției conceptului de *trezorerie*?
2. Factorii care au determinat necesitatea înființării Trezoreriei.
3. Ce implică conținutul noțiunii de *trezorerie*?
4. Care este rolul Trezoreriei?
5. Care sunt premisele înființării Trezoreriei în țara noastră?
6. Care sunt funcțiile Trezoreriei finanțelor publice?
7. Care sunt atribuțiile Direcției Generale a Trezoreriei Statului?
8. Care sunt atribuțiile Direcțiilor județene ale finanțelor publice?
9. Ce cuprinde bugetul anual al Trezoreriei la capitolul venituri?
10. Ce cuprinde bugetul anual al Trezoreriei la capitolul cheltuieli?

© Editura Fundației *România de Mâine*, 2007

Editură acreditată de *Ministerul Educației și Cercetării*
prin Consiliul Național al Cercetării Științifice
din Învățământul Superior

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

POSEA CONSTANTIN

Finanțe publice / Constantin Posea – București:

Editura Fundației *României de Mâine*, 2007

ISBN 978-973-725-921-9

336.13

Reproducerea integrală sau fragmentară, prin orice formă și prin orice mijloace tehnice, este strict interzisă și se pedepsește conform legii.

*Răspunderea pentru conținutul și originalitatea textului
revine exclusiv autorului/autorilor.*

Redactor: Roxana ENE
Tehnoredactor: Laurențiu Cozma TUDOSE
Coperta: Cornelia PRODAN

Bun de tipar: 13.11.2007; Coli tipar: 12
Format: 16/61x86

Editura Fundației *România de Mâine*
Bulevardul Timișoara nr. 58, sector 6
Tel./Fax: 444.20.91 [www. SpiruHaret.ro](http://www.SpiruHaret.ro)
e-mail: contact@edituraromaniademaine.ro